

NOVIOPOSTA

Inhoud

Myanmar

King Kong

Brandstempel

Redactie:

J. Mulder

J. Spijkerman

Fotografie:

W.A. v.d. Wagt

Grafische vormgeving:

W. Resink

Expeditie:

F. Piers

Tolhuis 35-17

6537 NN Nijmegen

Tel. 024-3444208

Afb. 4 (inzet zegel 39 eurocent) en Afb. 5 behorend bij het artikel over King Kong

Het nieuwe postkantoor in Nay Pyi Taw

Adressen

Bibliotheek

M.H.A.M. Jochoms, 1e Colonjes 3b
6562 DL Groesbeek, tel. 024-3241542

Uitleenadres catalogi

Mevr. Th.G. v. Hoogstraaten-v. Rijswijk,
Zebrastr. 18, 6531 TX Nijmegen,
tel. 024-3550895

Nederlandse FDC-dienst

H.J.W.H. de Vos, De Lingert 62-06
6605 DW Wijchen, tel. 024-6417236
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Ned.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Rondzenddienst

Algemene leiding:

H.A. Schreven, Broerdijk 142
6523 HE Nijmegen, tel. 024-3234430

Administratie:

G.L.P. Dezaire, Lankforst 52-14,
6538 KH Nijmegen, tel. 024-3446150.
Postbankrekening 2744133
t.n.v. Hoofd Rondzendingen "Noviopost"

Aanleveren/afnemen Boekjes

M.C. Meeuwsen, Diamantstraat 46
6534 WZ Nijmegen, tel. 024-3561965

Distributie wijkroondzendingen:

C. Knoop, Leuvenbroek 10-18 N
6546 XB Nijmegen, Tel. 024-3555606

J.L. Spaargaren, Hertstraat 5
6531 KL Nijmegen, tel. 024-3559693

Distributie Gerichte Rondzendingen Neden

Overzee:

C. Knoop, Leuvenbroek 10-18 N
6546 XB Nijmegen, Tel. 024-3555606
c.knoop3@chello.nl

Distributie Gerichte Rondzendingen:

H. A. Schreven, Broerdijk 142
6523 HE Nijmegen, tel. 024-3234430

Ledenadministratie

J.H.A. Ebben, Jekerstraat 15
6542 RZ Nijmegen, tel. 024-3771648
E-mail: leden-noviopost@kpnplanet.nl

Redactie Novioposta

Inleveren copy en overige zaken:
J. Mulder, Hazeleger 218,
5431 HT Cuijk, tel. 0485-314047

Nieuwtjesdienst Buitenland

G.A.J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, 0486-473868
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST" Nijm.

Programma 2e helft 2007, 1e helft 2008

november

- Dinsdag 20 november, middagbijeenkomst.
- Maandag 26 november, regionale ruilavond thema Frankrijk.

december

- Vrijdag 7 december, ledenavond o.a. met de traditionele Bingo waar prachtige prijzen te winnen zijn.
- Dinsdag 11 december, middagbijeenkomst.(= 2de dinsdag)
- Maandag 17 december, regionale ruilavond (= 3de maandag) thema Nederland en O.G.

januari

- Vrijdag 11 januari, ledenavond (= 2de vrijdag) tevens Ledenvergadering.
- Dinsdag 15 januari, middagbijeenkomst.
- Maandag 28 januari, regionale ruilavond thema België en Luxemburg,

februari

- Vrijdag 1 februari, ledenavond. Let op, er is deze avond geen ongeregelde veiling.
- Dinsdag 19 februari, middagbijeenkomst.
- In de maand februari is er geen regionale ruilavond.

Op zondag 24 februari 2008 zal er een groots opgezette Postzegelmanifestatie voor oud en jong plaatsvinden in de evenementenhal de Klif in Oosterhout

maart

- Vrijdag 7 maart, ledenavond
- Maandag 17 maart, (= 3de maandag) regionale ruilavond thema Scandinavië.
- Dinsdag 18 maart, middagbijeenkomst

april

- Vrijdag 4 april, ledenavond tevens kijkavond voor de kavels van de grote halfjaarlijkse veiling op 5 april.
- Zaterdag 5 april, de grote halfjaarlijkse veiling alleen voor leden, bezichtiging van de kavels tussen 10.30-12.00 uur.
- Aanvang van de veiling om 13.30 uur.
- Dinsdag 15 april, middagbijeenkomst.
- Maandag 28 april, regionale ruilavond thema Duitsland.

mei

- Vrijdag 9 mei, (= 2de vrijdag) ledenavond.
- Dinsdag 20 mei, middagbijeenkomst.
- Maandag 26 mei, regionale ruilavond thema Oostenrijk en Zwitserland,

juni

- Vrijdag 6 juni, ledenavond tevens veiling alle kavels inzet BOD. Als afsluiting van het seizoen is er een gratis presentieverloting waarbij iedere aanwezige een prijs ontvangt.
- Dinsdag 17 juni, middagbijeenkomst.
- Maandag 23 juni, regionale ruilavond thema Engeland en Gebieden.
- Alle bijeenkomsten vinden plaats in "de Klokketoren", Slotemaker de Bruineweg (hoek Muntweg), Nijmegen (tel. 024-3552649).

Aanvang middagbijeenkomsten 14.30 uur, zaal open 14.00 uur.

Regionale ruilavonden van 19.30 uur tot 22.00 uur.

Aanvang gewone bijeenkomsten 20.00 uur, zaal open 19.00 uur.

Op alle gewone bijeenkomsten is er een veiling met goede kavels. Daarnaast is er een presentie, bis en gewone verloting.

De bijeenkomsten van de jeugd zijn van 19.00 uur tot 20.30 uur op de vrijdagen 14 september, 12 oktober, 9 november en 14 december. Op 18 januari (= 3de vrijdag), 8 februari, 14 maart, 11 april, 9 mei en 13 juni in 2008.

Willems Wondere Wereld

Half november begint het. Broers en zussen, een half land van elkaar verwijderd, stellen elkaar de klassieke vraag: "Waar vieren we HET dit jaar?", waarna het onderhandelen begint. Vorig jaar werd het de oudste broer in Almelo, zodat de jongste zus midden in de nacht, met slapende kinderen en een kartonnen doos vol surprises, ge-dichten en aangegeten mar-sepeinen fruit de terugtocht naar Nijmegen moest aanvaarden.

Almelo wil wel komen, maar dan moet er overnacht kunnen worden omdat de baby anders overstuur raakt. En wie haalt vader en moeder op? Wanneer alles naar wens is geregeld, en de goedheilig man nog maar nauwelijks de hielen heeft gelicht, worden de telefonische vergaderingen hervat, intensiever dan tevoren. Dit keer valt er méér te regelen, want hoe krijgt een normaal mens het voor elkaar om in een tijds-bestek van twee feestdagen, te weten De Eerste en De Tweede, zowel op bezoek te gaan als bezoek te ontvangen. Immers, eigen en schoonfamilie leven lang niet altijd op zo'n voet van genegenheid dat men het kerstmaal gemeenschappelijk wil nuttigen, terwijl ook de verschillende ex'en onder geen beding met elkaar aan één tafel willen zitten. Telefoontjes volgen over en weer.

Blocnote-vellen worden volgeschreven met combinaties van namen, in een stemming die geleidelijk aan weinig meer van doen heeft met de aardse vrede waar het allemaal om is begonnen. Als de indeling in grote lijnen geregeld is, komen de dagelijkse telefoontjes over wie wat van het feestmaal zal verzorgen. En als 'de dagen' dan eindelijk zijn aangebroken, reizen grapefruitcoctails, hazeruggen en com-po-tes over 's heren wegen in volgepropte familie-auto's naar de plaats van bestemming. Dan is het voorbij. Huisvrouwen halen diep en opgelucht adem, zijn nog een dag

H. ARENDZEN

KELFKENSBOS 32-33
6511 TB NIJMEGEN TEL. (024) 360 15 02 FAX (024) 360 28 61

- INKOOP
- VERKOOP
- TAXATIE
- BEMIDDELING

Postzegel en Munthandel

Wij leveren alle soorten DAVO albums uit voorraad

- DAVO
- LEUCHTTURM
- HARTBERGER
- ROMUND
- IMPORTA
- SCHAUBEK
- KABE
- SAFE
- LINDNER
- ENZ

Diverse catalogi uit voorraad leverbaar.

- BOREK
- PHILEX
- YVERT et TELLIER
- MICHEL
- STANLEY GIBBONS MOTIEF
- NUMEX
- ZUMSTEIN
- TELEFOONKAARTEN
- ZONNEBLOEM
- ENZ

Niet in voorraad zijnde albums leveren wij binnen 24 uur.

Lid N.V.T.H.

**Wij hebben een grote voorraad Filatelistisch en Numatisch artikelen en restant aanbiedingen.
Nieuwtjes abonnementen gehele wereld.**

INKOOP VAN ALLE VOORKOMENDE GOUDEN EN ZILVEREN VOORWERPEN

- MUNTEN
- TANDENGOLD
- BESTEK
- SIERADEN
- PENNINGEN
- GEBRUIKSVORWERPEN

KOSTELOZE TAXATIE. Bij verkoop **geldige legitimatie** verplicht!

OPENINGSTIJDEN

Ma	11.00 t/m	18.00 uur	Do	9.30 t/m	21.00 uur
Di	9.30 „	18.00 uur	Vr	9.30 „	18.00 uur
Wo	9.30 „	18.00 uur	Za	9.30 „	17.00 uur

RUIME PARKEERGELEGENHEID

Leden novipost (op vertoon lidmaatschapkaart) 10% korting
op postzegelaccessoires

bezig met de nazorg van het huishouden en vragen zich voor de zoveelste keer af waarom vrije dagen zo oneindig veel vermoeiender zijn dan werkdagen.

Telefonisch bedankt men elkaar voor de gastvrijheid, waarna het gesprek wordt besloten met een lichtelijk vermoeid 'tot volgende week'.

Dan is het zover: oliebollen en appel-flappen op tafel, bisschopswijn en familie-spelletjes, terwijl de salade met de uit rode bieten gesneden wijzerplaat erop klaarstaat in de koelkast. Buiten knalt het vuurwerk van twaalf uur, half Nederland kust elkaar en grijpt vervolgens naar de telefoon om dierbare afwezigheid te bellen. Incens is niets belangrijker dan dat simpele, maar o zo functionele apparaat. Het bellen met Oud en Nieuw is

een ritueel dat waarschijnlijk bij velen hetzelfde verloopt: het drukken van een nummer, constateren dat het in gesprek is en direct erna nog maar eens bellen. In plaats van verstandig terug te keren naar punch en oliebol en het een kwartiertje later nog eens te proberen, blijft Nederland bellen. Zo wordt het eerste uur van het nieuwe jaar traditioneel gevuld met het veelvuldig drukken van telefoonnummers in toestellen en mobiels, terwijl het vuurwerk wegsterft en overstuur geworden honden weer kalmeren. Slechts een klein aantal mensen geniet onderuitgezakt van een borrel of een biertje en stelt de telefonische Goede Wensen uit tot de volgende dag. Willem doet dit nu alvast. Hij wenst alle lezers een gezond en prima filatelistisch 2008.

W. Resink

Postzegelmanifestatie voor oud en jong

Nederlandse Bond van
Filatelisten -
Verenigingen 100 jaar

en Novio-post -
Nijmegen 25 jaar

Zondag 24 februari 2008

In de Klif, Pijlpuntstraat 1, 6679 DJ Oosterhout (Nijmegen Noord) van
9.00 tot 16.00 uur.

Tentoonstelling

- * Kaders gevuld met populaire **topverzamelingen** van Nederlandse verzamelaars;
- * Kennismaking met Bondsdiensten;
- * Voorstelling van gespecialiseerde verenigingen.

Mastertoernooi

Presentatiewedstrijd tussen de winnaars van de Bekertoernooien in de periode 2002 t/m 2007.

- d.m.v. dia's of beamer in de theaterzaal van het gebouw.
- 5 algemene verzamelingen ('s morgens vanaf ca.10.00 uur) en
- 4 thematische verzamelingen ('s middags vanaf ca.13.00 uur).

Jeugdfilatelie

"Jeugdfilatelie Nederland" is aanwezig met een groot assortiment aan **jeugdspelen** en de bekende **postzegelberg** met zegels van de hele wereld.

Informatiestand

In de tentoonstellingsruimte is een stand aanwezig met alle informatie voor startende en gevorderde verzamelaars.

Nadere informatie te verkrijgen bij de Hr. J. Toussaint tel. 024-6841851, of per e-mail: j.p.toussaint@planet.nl

Van de Redactie

Met Novio-posta gaat het een en ander gebeuren. We stappen over naar een andere drukker, het formaat wordt A4 en het blad zal gedeeltelijk in kleur gedrukt worden. Ook de manier van aanleveren zal compleet veranderen. De opmaak zal via Internet rechtstreeks bij de drukker gebeuren.

Veel veranderingen, met name voor de redactie. We hopen dat alles vlekkeloos zal verlopen dat begin volgend jaar Novio-posta nieuwe stijl bij u in de bus valt.

Tot slot willen we onze huidige drukker, Theo Fuchten, danken voor de goede verzorging van Novio-posta en de prettige samenwerking tijdens de afgelopen jaren.

Bijeenkomsten De Globe Wijchen

Met ingang van 1-2-2008 vinden de verenigingsavonden van De Globe niet meer plaats in zaal "Sterrebus" maar in **Wijk-gebouwcentrum OZO**, Urnenveldweg 10 6603AE Wijchen-Oost van 10.00 tot 13.00 uur.

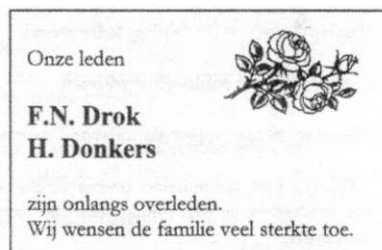
13 januari In zaal De Arend
10 februari Extra lange clubdag.
10.00-16.00
9 maart
13 april
11 mei
8 juni

W. Goossens

Ledennieuws

Opgezegd

684 W. van Oostrum
764 R.J. Claassen
856 C. Borgers
911 A.C.W. Pijman
932 W.N. van den Heuvel
664 Mevr. Th. Schouten van Hassel
942 K.W. Heeren

**Nijmeegse
POSTZEGEL- &
MUNTENHANDEL**

van Welderenstraat 16
6511 MK Nijmegen
Postbus 1524
6501 BM Nijmegen
Tel./Fax 024 - 322 46 36

Geopend:
Dagelijks van
10.00-18.00
Maandag gesloten
Donderdag
Koopavond
tot 20.30
Zaterdag
tot 17.00

- ★ POSTZEGELS
- ★ MUNTEN
- ★ OUDE ANSICHTKAARTEN
- ★ TELEFOONKAARTEN

En alle soorten postzegel- en muntbehoeften

Noviopost prominent aanwezig in Kamp Lintfort

Bij gelegenheid van "100 Jahre Steinkohlenbergbau in Kamp Lintfort" hebben enkele leden van Noviopost deel genomen aan een tentoonstelling georganiseerd door "Briefmarken- und Münzsammlerverein Kamp Lintfort von 1964 e.V.". De tentoonstelling was te bewonderen in het weekend van 21 /23 september jl. in de loonhal van de mijn in die plaats. De organisatie had de volgende leden uitgenodigd om deel te nemen:

In de Ehrenklasse:

- Jo Toussaint met
"Grubenlampe und Abbauwerkzeug Ausbünde des Fortschrittes"

In de Ehrenhof:

- Gerard Schreuder met
"Heiligen zijn helden"
"Europa van Versailles tot Straatsburg"

- Jo Toussaint met
"Glück auf mehr als nur ein Bergmannsgruss"

- Piet Vader met
"Kijk op molens"

Anke van Leeuwen met
"Leven met mijn diabetes"

Buiten mededinging:

- Jan Op den Camp met
"Kranenburg am Niederrhein, die nordwestlichste Grenzstadt Deutschlands"

Wedstrijdgedeelte:

Postwaardestukken (1 kader):
- Johan Diesveld met
"Aerogrammen van Zuid-Rhodesie"
robijn 32 pnt
"Nieuwzeelanders en de Anglo-Boerenoorlog" diamant 34 pnt

Thematische filatelie (1 kader):

- Werner Driever met
"Windjammer aus der Nähe betrachtet"
diamant en EP 38 pnt
"HMS Victory und Nelson im Zentrum der Seeschlacht von Trafalgar" diamant 36 pnt

Postgeschiedenis (cat. 3):

- Jan Op den camp met
"Entstehung und Entwicklung der Post in Kranenburg am Niederrhein, die Nordwestlichste Grenzstadt Deutschlands, und seine Ortschaften" zilver 57 pnt

Thematische filatelie (cat. 3):

- Jan Op den camp met
"Portugal, land van contrasten met een glorierijk verleden" vermeil 73 pnt

Noviopostje

Gevraagd: Kerstzegels Oostenrijk, gaarne postfris. jaargang 1990, 1993, 1995 en Aquarel Wallfahrtskirche in Christkind 2006. Aanbieding met prijsopgave aan:

Wim Resink, tel. 024-3552177

VAN DE HOEF-KAMPS
VERZEKERINGSWINKEL

Van Oldenbarneveltstraat 23
6512 AS NIJMEGEN
Tel : 024-3226585
Fax : 024-3223853

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

E-mail: ahoef@atriserv.nl Internet-site: www.deverzekeringswinkel.com

betrokken adviseurs

veiling

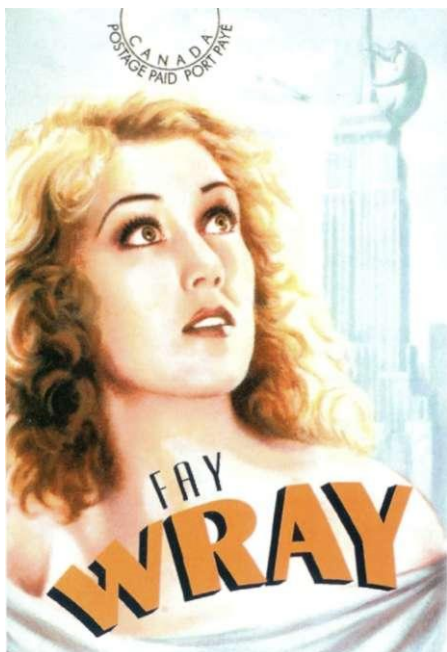
Voor onze volgende grote veiling op 5 april 2007 kunt u tot op de leden-bijeenkomst in februari bij onze veilingmeester een lijst inleveren. Deze lijst dient te worden aangeleverd als een Exel-sheet in een door de vereniging gemaakt formaat. Voor degene die voor de eerste keer een lijst wil inleveren, dient daarvoor contact op te

nemen met de veilingmeester.

De floppy's met Exel-sheets kunt u naar de veilingmeester sturen of op een van de bijeenkomsten bij hem inleveren. Zijn adres is:

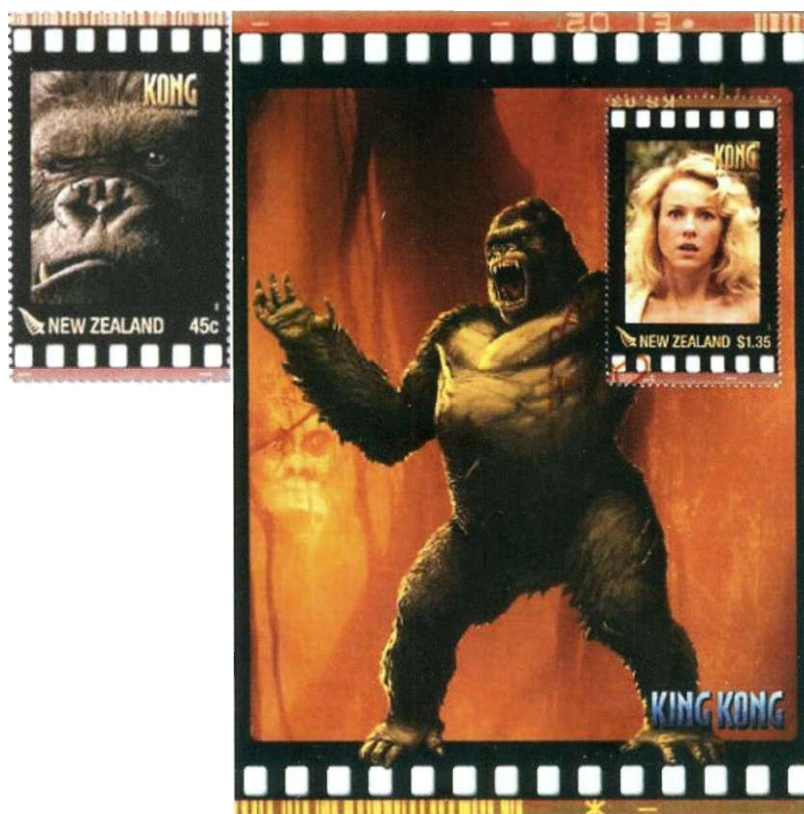
H. Pierlo, Oliemolen 5 , 7041 BR 's Heerenberg, tel. 0314-661433

Afb 1 Briefkaart Canada

De gorilla King Kong is een tragische filmheld. In de oorspronkelijke film uit 1933 wordt de reusachtige mensaap uit zijn natuurlijke omgeving weggehaald en meegenomen naar New York. Daar wordt hij tentoongesteld als een soort kermis-attractie. Beroemd is de laatste scène uit de film, waarin King Kong het Empire State Building beklimt, met in zijn armen de vrouw op wie hij verliefd geworden is. Die rol werd in 1933 gespeeld door de Canadese actrice Fay Wray; in 2006 werd in Canada een briefkaart uitgegeven met haar portret en de slotscène van de film (afb. 1).

Afb 2 (links) en afb 3 (rechts)

Een Nederlandse King Kong

Een moderne *remake* van de film werd in 2005 opgenomen in Nieuw-Zeeland. De aap werd zo afschrikwekkend mogelijk in beeld gebracht, zoals te zien is op een postzegel van 45 cent (afb. 2). De rol van de lieflijke tegenspeelster werd in deze film gespeeld door Naomi Watts. Ook zij verscheen op een postzegel (afb. 3).

Sinds het voorjaar van 2007 heeft Nederland zijn eigen King Kong. Gorilla Bokito ontsnapte in mei uit zijn verblijf in de Rotterdams Diergaarde Blijdorp, viel een bezoeker aan en sleepte een bezoeker meters ver met zich mee. Als daar ooit een film van gemaakt wordt, kan de regisseur het verhaal verfraaien door de aap de Euromast te laten beklimmen...

Afb 6

Afb 4

Voor verzamelaars van de thema's apen, griezelfilms of dierentuinen is het leuk om te weten dat Bokito alfilatelistisch vereeuwigd is. In de emissie Bedreigde dieren uit oktober 2006 is een postzegel van 39 eurocent opgenomen met de afbeelding van een gorilla (afb. 4, zie voorblad). Datzelfde zegelbeeld, maar nu van 44 eurocent, werd gebruikt voor een van de Blijdorp-briefkaarten uit januari 2007 (afb. 5, zie voorblad). Een als je die briefkaart omkeert, kijk je recht in het gezicht van de Nederlandse King Kong (afb. 6).

J. Spijkerman

Een nieuwe hoofdstad, een nieuw postkantoor

Voorzijde brief verstuurd op 27 juni 2007 vanuit Nay Pyi Taw met rechtsboven het stempel voor aantekenen met handgeschreven nummer. Voorzijde brief op de voorkant

Mijn vriend daar heeft een aantal gewone en aangetekende brieven naar mij en anderen verstuurd. Daarmee is hij bij het postkantoor zo bekend geworden, dat bij de uitgifte van nieuwe zegels het postkantoor hem belde. Service, maar dat kan als het pas de tweede uitgifte is van dit jaar. De zegels werden uitgegeven op 13 augustus ter gelegenheid van de Nationale Conventie. Behalve zegels waren er ook speciale maximum kaarten. Er waren 5000 sets van 3 kaarten. Daarvan werden er 2000 aan de deelnemers van de conventie uitgereikt.

J. Mulder

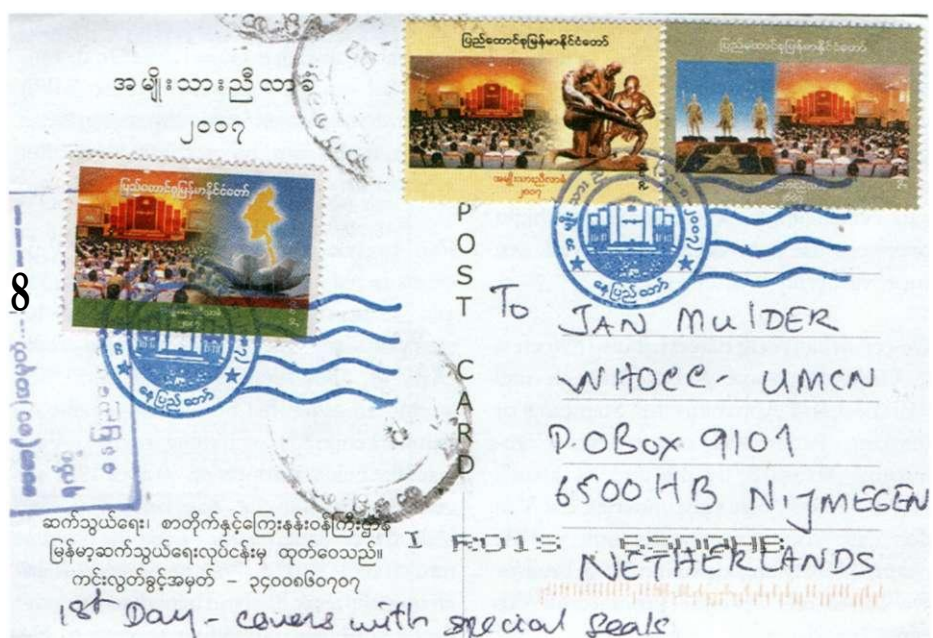
Voor ons is Rangoon de hoofdstad van Birma, maar het regime daar heeft allereerst de naam van het land veranderd in Myanmar. Een paar jaar geleden heeft men ook een nieuwe hoofdstad gebouwd, Nay Pyi Taw, die centraal in het binnenland ligt.

Zoals gebruikelijk heeft iedere hoofdstad zijn eigen postkantoor. Nu lagen daar de prioriteiten wat anders en werd het postkantoor ondergebracht in het gebouw voor Telecommunicatie. Eind 2006 werd begonnen met de bouw van het postkantoor. In juni was het klaar en op 27 juni werd het officieel geopend.

Wie nu denkt dat er speciale enveloppen werden uitgegeven en de filatelisten in drommen aanwezig waren voor een afstempeling, heeft het helemaal mis. Niets van dit alles. Als verzamelaars zullen we het moeten doen met de sporadisch verstuurd brieven voor zover die bewaard blijven.

Eerste dag stempel opening postkantoor

Voor en achterzijde van 1 van de maximumkaarten

Machinestempels als verzamelgebied (7)

Deze aflevering gaat over een bijzonder stempel, namelijk het "Brandstempel" 30). Dit stempel is wereldwijd bekend omdat het uniek is in zijn soort. De benaming "brandstempel" wijst er al op dat de stempelafdruk op een ongebruikelijke manier werd aangebracht. Dat gebeurde namelijk niet met inkt, maar door met een verhit metalen stempel een afdruk in de zegel te "schroeien". Deze procedure zou moeten voorkomen dat eerder (met inkt) gestempelde zegels zouden kunnen worden schoongewassen en "hergebruikt" 31).

Over het brandstempel is in de filatelistische literatuur veel terug te vinden. Echter ons onderzoek heeft uitgewezen dat de inhoud van al die publicaties opvallend veel lijkt op de tekst uit een brochure die door de ontwikkelaar en bouwer van de machine zelf was samengesteld. De genoemde grote voordelen van deze wijze van "stempelen" bleken uiteindelijk niet waar gemaakt te worden. Vandaar dat de proefneming in 1901 te 's Gravenhage na 2 maanden werd gestaakt.

69) Fragment met brandstempel Bruxelles (Midi) 15 avril 1 S 1897. De letter S is de afkorting van "soir" (avond).

Maar laten we bij het begin beginnen.

Werktuigkundige Christiaan Cornells van der Valk werd geboren in 1854 in Rotterdam. Ten tijde van de proefnemingen met zijn uitvinding, die hij "Vulcanus" noemde, woonde hij in 's Gravenhage. Tevoren had hij al octrooien aangevraagd, om zijn vinding wereldwijd te beschermen. Uit de diversiteit van zijn totale lijst van verschillende octrooiaanvragen blijkt overigens dat deze C.C. van der Valk een soort van Willy Wortel was 32).

De eerste aanvraag dateert al uit 1896 en is in Groot-Brittannië gedaan, met als titel "Method and Apparatus for Stamping or Marking Paper and other Thin Combustible Materials by the Aid of Heat". Het is dan ook niet verwonderlijk dat Van der Valk voor zijn vinding ook wel de naam "Heetstempelmachine" gebruikte. De eerste ons bekende proefafdruk van een brandstempel dateert uit 1897 (Afb.69).

(Duits-, Frans- of Engelstalig) 34) met een beschrijving van het apparaat en de ongekende voordelen daarvan.

De Vulcanus stempelmachine (Afb.71) stond op een tafeltje en het apparaat werd op en neer bewogen door een voetpedaal. De toevoer van petroleum vond plaats via een dun koperen buisje dat verbonden was met een reservoir dat op enige afstand stond opgesteld. Boven het apparaat zat een afzuigkap voor de afvoer van schadelijke dampen (C02).

Op 17 juli 1901 werden aan Van der Valk twee nieuwe metalen grootrondstempels verstrekt, die door hem - door inkepingen in te vijlen - geschikt gemaakt werden voor gebruik in de heetstempelmachine.

70) Deel van een ansichtkaart met twee stempelafdrukken van Scheveningen 2 van 30 april 01 11-12V, en één van 'n Russisch stempel van Derechin Grodno met datum 30 IX 1896.

Het stempel is vermoedelijk afkomstig van een door Van der Valk gehouden demonstratie op de Wereldtentoonstelling in Brussel. Duidelijk is te zien dat er in de buitencirkel van het stempel Bruxelles (Midi) 24 onderbrekingen zijn uitgevijld. Deze waren nodig om bij verhitting van het stempel vervormingen te voorkomen.

Een tweede "proefafdruk" van de Vulcanus is het stempel Scheveningen 2 33) van 30 april 1901, naast een Russische stempelafdruk met datum 30 IX 1896 (Afb.70). Ook deze stempels zijn "bewerkt" en geven het brandstempel zijn zo kenmerkende verschijningsvorm. Vast staat dat beide stempels op 30 april 1901 afgedrukt zijn. Op die dag heeft Van der Valk de Nederlandse PTT en de postadministraties van o.a. Denemarken, Italië en mogelijk ook Rusland benaderd om aandacht voor zijn uitvinding te vragen. Hij voegde aan die brieven de brochure toe

71) De Vulcanus stempelmachine, opgesteld in de werkplaats van Van der Valk.

Omdat de uurkarakters van elk stempel tijdens het gebruik elk uur aan de tijd aangepast moesten worden, waren er twee stempels nodig. Immers het was niet mogelijk om het pas gebruikte hete stempel vast te pakken.

Deze 2 stempels zijn door kleine verschillen van elkaar te onderscheiden (Afb.72). In de tabel staan alle kenmerken, en dat zijn er zoveel dat zelfs op een losse postzegel het type meestal wel gedermineerd kan worden.

De typologie V201 en V202 is overgenomen van Vellinga 35). De in zijn werk afgebeelde stempelafdrukken zijn echter met de hand bijgetekend en daardoor niet geheel nauwkeurig 36).

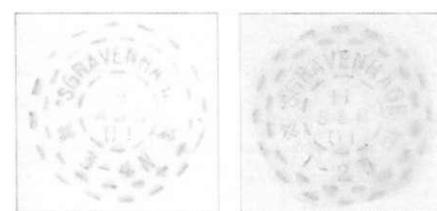
In het Museum voor Communicatie bevindt zich een los zegel met een brandstempel van 31 juli 1901 (9-10V). De herkomst hiervan is niet te achterhalen.

74) Kaart met stempel V201 van 19 sep 01 3-4N.

De eerste proefdrukken zijn van 2 augustus 1901. Op maandag 5 augustus stuurde Van der Valk aan briefkaart, voorzien van een brandstempel, naar de Nieuwe Rotterdamsche Courant (Afb.73 a en b), om daarmee de aandacht te vestigen op zijn machine. De kaart draagt stempel V202. Een mooie afdruk van V201 is te zien in afbeelding 74. Zoals al gezegd werden beide stempels elk uur afgewisseld, om de karakters aan te passen zonder de vingers te verbranden. Gedurende de gehele gebruiksperiode is op die afwisseling slechts één uitzondering aangetroffen: met datum 11 september 1901 hebben we uitsluitend type V202 aangetroffen, zowel met 12-1N en met 1-2N, twee uur achter elkaar 37).

Al spoedig kwamen er klachten over deze wijze van stempelen. De pedaalbeweging, die met de voet gedaan werd, vereiste nogal wat vaardigheid en moest in het juiste tempo plaatsvinden om te voorkomen dat het stempel in het poststuk zou inbranden.

72) Links: afdruk van stempeltypen V201 (9 aug 01 3-4N) en rechts: afdruk van type V202 (11 sep 01 1-2N).

Type V201

1. De apostrof vóór de S heeft duidelijk de vorm van een grote komma (punt met staartje).
2. De letter S die bij Vellinga met een korte bovenkrul en een rechte voet is afgedrukt, is niet zo onregelmatig als beschreven; ze staat wel iets lager t.o.v. de G als bij V202.
3. De onderkrul van de eerste G is gaaf.
4. De 'rag' van de eerste G is gaaf.
5. De tweede poot van de N is normaal.
6. De plaatsnaam is korter uitgerekt dan bij het andere type, en de sterren tussen plaatsnaam en tijdsaanduiding staan in het midden.
(De afstand tussen de apostrof van 's Gravenhage en het centrum van het kruis links ervan bedraagt 3,4 mm).
7. De 1 van het jaarkarakter heeft een breuk en de 0 is langer gerekte.
8. De streepjes van de buitencirkels zijn anders gepositioneerd. Vooral goed zichtbaar boven de S, de R en de tweede E.

Type V202

1. De apostrof vóór de S is klein en heeft nauwelijks een staartje.
2. De letter S is gelijkmatig, en staat op gelijke hoogte met de G.
3. De onderkrul van de eerste G heeft een kleine opening.
4. De afstand tussen de bovenkant van de letters V en E is korter dan die aan de onderkant van die twee letters.
5. De tweede poot van de N is korter, beetje 'mank'.
6. De plaatsnaam is langer uitgerekt dan bij het andere type, en de sterren tussen plaatsnaam en tijdsaanduiding staan dicht bij de plaatsnaam.
(De afstand tussen de apostrof van 's Gravenhage en het centrum van het kruis links ervan bedraagt 4,8 mm).
7. De 1 van het jaarkarakter is gaaf en de 0 heeft een meer ronde eivorm.
8. De streepjes van de buitencirkels zijn anders gepositioneerd. Vooral goed zichtbaar boven de S, de R en de tweede E.

BRIEFKAART

AAN

de Redactie van
de Nieuwe Rotterdamse Courant
Rotterdam.

Wello H.

Beveling van dit schrijven is, na
attentie te vestigen op de stempel
kaart met mijne, sedert enige tijden
van het Postkantoor Alhier, in het ge-
bruik gekomen Heestempel machine
"Puleatus", en waarover ik enige details
vindt in bijgaande brochure.

Het de toerekening van
het N^o waarin Berichts
verplicht ik mij zeer

Hooftachtend
W. H. V.

den Haag 5.8.01
Geest. Bloek 15

C. C. van der Valk

W. H. V.

In afbeelding 75 is - op los zegel - een voorbeeld te zien van een beschadiging die door te langdurig en/of te heet contact is ontstaan. Eind augustus en begin september 1901 werden er al adviezen uitgebracht om van verder gebruik van de machine af te zien. De Directeur-Generaal wenste echter niet over één nacht ijs te gaan, en was zelf aanwezig bij een onderzoek op 20 september. Maar de resultaten daarvan waren onverbiddelijk: de proefneming met de Vulcanus-machine zou gestaakt worden. In een brief van 25 september aan ir.C.C. van der Valk werden de belangrijkste bezwaren genoemd: zowel het tempo (38), als de kwaliteit van stempelen waren onvoldoende. Bovendien gaf de machine zoveel warmte af dat het in de zomermaanden zowel voor de stempelaar als voor de omgeving uitermate hinderlijk was.

25 September 1901 is de laatste dag waarop de machine gebruikt is. Veelal wordt in filatelistische literatuur (39) gemeld dat er na eind september alleen nog briefkaarten gestempeld zouden zijn "omdat de inhoud van de brieven soms door doorbranden werd beschadigd". De bron van deze opmerking hebben we niet kunnen achterhalen, maar feit is dat diverse auteurs dit wel steeds van elkaar hebben overgeschreven. Er zijn echter geen poststukken bekend met een datum later dan 25 september 1901, 4-5N.

75) Brandstempel op ingebrand zegel 50c Bontkraag, de hoogst bekende waarde met dit stempel.

76) Kaart met stempel van 15 januari 1902 met volledig gesegmenteerde binnencirkel.

Daarmee was er een einde gekomen aan de proefneming met Van der Valk's "Heetstempelmachine". Er kan een grote tegenstelling worden vastgesteld tussen de aanbevelingen van de onvolprezen machine (door Van der Valk zelf) en de harde feitelijke bevindingen in de praktijk in het postkantoor te 's Gravenhage.

De zuinigheid in die jaren had als gevolg dat de stempels, na enige aanpassingen, "opgebruikt" werden als handstempel. Ze zijn echter wel nog te herkennen. Van januari t/m 3 maart 1902 komen de typen V201a en V202a voor met volledig gesegmenteerde binnencirkel (Afb.76) en vanaf 4 maart t/m 31 december 1902 is van de binnencirkel alleen het gedeelte boven de uurkarakters onderbroken.

Jos M.A.G. Stroom

Noten:

30) Deze aflevering is een korte samenvatting van het artikel van Guus Pranssen en Jos Stroom "Vulcanus revisited" in De Postzak nr. 200, december 2005, pag. 197 t/m 239.

31) In Nederlands Indië ging men in de dertiger jaren van de vorige eeuw dit probleem te lijf door postzegels te vervaardigen in "loslatende kleuren";

de kleur loste gedeeltelijk op bij aanraking met water.

32) Zie esp@ecenet onder My patent list view. Daar is onder andere te vinden de octrooiaanvraag voor een Goudwasmachine!

33) Het stempel Scheveningen 2 was van 1 juli tot 30 september 1898 gebruikt op de Nationale Tentoonstelling van Vrouwenarbeid. Het is aan Van der Valk ter beschikking gesteld voor zijn proefstempelingen.

34) Een complete weergave van de Duitstalige inhoud is afgedrukt als Bijlage bij het artikel genoemd in noot 30).

35) O.M. Vellinga, De Poststempels van Nederland 1676-1915,1931.

36) Zie Vellinga op blz. 13 van de Bijlage.

37) Een compleet overzicht van alle stempeledrukken met dag- en uurkarakters per type is opgenomen in de publicatie van voetnoot 30.

38) Gedurende het onderzoek werden er in de Vulcanus-machine 652 poststukken gestempeld, in hetzelfde tijdsbestek waren dat er in de handstempelmachine (Roe-lants) 1100.

39) o.a. in Vellinga, zie noot 35.

**363 J. Mulder
Hazeleger 218
5431 HT Cuyk**

TNT Post
Port betaald

Nederland

Indien onbestelbaar retour: Bongerd 68, 6581 TH, Malden

Bestuur

Voorzitter:

A.F. Buitenhuis, Tolhuis 20-30,
6537 LW Nijmegen, tel. 024-3449032
ton@buitenhuisen.com

Secretaris:

W.J.M. Goossens, Vendelierstraat 15
6562 NA Groesbeek, tel. 024-3974654
w.j.m.goossens@chello.nl

Penningmeester:

A. Thijssen, Bongerd 68,
6581 TH Malden, tel. 024-3581054
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil. Ver. "NOVIOPOST" Nijmegen

Commissie Veilingen:

H. Pierlo, Oliemolen 5
7041 BR 's Heerenberg, tel. 0314-661433

Ledenwerving:

Mevr. Th.G v. Hoogstraaten-v. Rijswijk,
Zebrastr. 18, 6531 TX Nijmegen,
tel. 024-3550895

Afdeling Jeugd:

H.M. van Rooijen, Heydenrijckstr. 74
6521 LD Nijmegen, tel. 024-3234447

Commissie Activiteiten:

A.G. van den Berg, Diepvoorde 27-18,
6605 GP Wychen, tel. 024-6411149

Rondzending:

G.L.P. Dezaire, Lankforst 52-14,
6538 KH Nijmegen, tel. 024-3446150.

Pr-afdeling

vacature

Rietdijk

A° 1919

Een garantie voor optimale aan- en verkoopresultaten!

Hetgeen wij als veilingbedrijf in 2007 u te bieden hebben:

- * Vrijblijvende *taxatie* vooraf;
- * Vier *grote* internationale veilingen per jaar;
- * Afrekening binnen 6 weken, renteloos *voorschot* tot 60% van de getaxeerde waarde;
- * Onze ruim *88 jarige* ervaring als auctionaris een garantie voor optimale resultaten;
- * *Bezoek* aan huis of de bankkluis voor grotere objecten;
- * Reeds 29 jaar onder dezelfde directie;
- * Momenteel *top-opbrengsten* voor: America, Engeland en koloniën, Frankrijk en koloniën, Noorwegen, IJsland, Spanje, klassiek Nederland en stempelcollecties.

→ **Bel ons gerust voor gratis advies: 070-3647957** ←

U kunt dagelijks (ma-vrij) inzenden
van 9.00 uur tot 17.00 uur

RIETDIJK POSTZEGELVEILINGEN BV

Noordeinde 41 (schuin t.o. het koninklijk paleis)
2514 GC Den Haag

London

Telefoon 070 - 3647957

Internet: www.rietdijk-veilingen.nl

Fax: 070 - 3632893

E-mail: info@rietdijk-veilingen.nl